

Izrada i montaža video spota za događaj 7. funk day

Pernjak, Hrvoje

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:469429>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

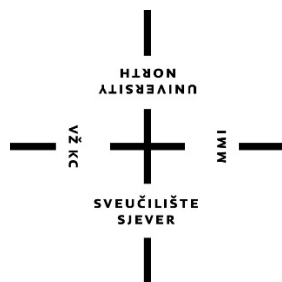
Download date / Datum preuzimanja: **2025-04-02**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

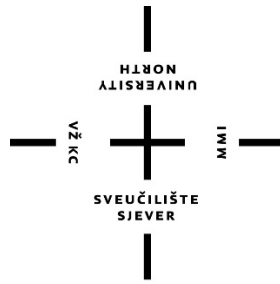
**Sveučilište
Sjever**

Završni rad br. 158/MED/2021

**Izrada i montaža video spota za
događaj 7. funk day**

Hrvoje Pernjak, 2698/336

Sveučilište Sjever

Medijski dizajn

Završni rad br. 158/MED/2021

Izrada i montaža video spota za događaj 7. funk day

Student: Hrvoje Pernjak

Hrvoje Pernjak, 2698/336

Mentor: doc. art. dr. sc. Mario Periša

Koprivnica, rujan 2021.

Prijava završnog rada

Definiranje teme završnog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za umjetničke studije		
STUDIJ	preddiplomski sveučilišni studij Medijski dizajn		
PRISTUPNIK	Hrvoje Pernjak	MATIČNI BROJ	2698/336
DATUM	01.09.2021.	KOLEGIJ	Umjetnička i medijska fotografija
NASLOV RADA	Izrada i montaža video spota za događaj 7. funk day		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Making and editing video for 7th funk day event		
MENTOR	Mario Periša	ZVANJE	doc. art.
ČLANOVI POVJERENSTVA	1. doc. art. Antun Franović - predsjednik		
	2. izv. prof. art. Iva Matija Bitanga - član		
	3. doc. art. dr.sc. Mario Periša - mentor		
	4. doc. art. Dubravko Kuhta - zamjenski član		
	5. _____		

Zadatak završnog rada

BROJ	158/MED/2021
OPIS	Fotografija i video kao umjetnički aspekt imaju moć zabilježbe ključnih trenutaka, umjetničkih trenutaka pa isto tako i događaja kao što su to koncerti ili živa glazba. Ovaj završni rad je temeljno koncipiran kao prikaz procesa izrade i montiranja fotografske slike u kombinaciji sa videom sa umjetničkog i tehničkog gledišta. U teoriji se upoznajemo sa procesima koji su nužni za izradu praktičnog dijela. Praktičan dio je osmišljen kako bi pomoću umjetničkog gledišta upoznao gledatelje što se sve događalo s posebnim osvrtom na montažu kombinacija fotografije i videa.

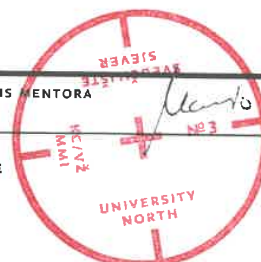
U radu je potrebno:

- navesti tehničke aspekte rukovanja fotoaparatom i vrste fotoaparata
- objasniti povijesni razvoj fotografske slike
- objasniti osnovne pojmove filmske fotografije
- opisati faze izrade praktičnog dijela rada
- napraviti praktičan rad
- izvesti zaključak

ZADATAK URUČEN 07. rujana, 2021.

POTPIS MENTORA

SVEUČILIŠTE
SJEVER

Predgovor

Tjekom studiranja sam shvatio kak nije važno ništa drugo nego prijatelji i familija koji te cijene i žele vidjeti tvoj napredak u onome što voliš raditi. Stoga ovaj rad posvećujem svojim prijateljima bez kojih nebi imao prilike snimati i fotografirati za ovaj rad i koji me potiču da i dalje napredujem u onome što volim. Rad također posvećujem svojim roditeljima koji su od prvoga dana uz mene. Hvala svima koji su pomogli i dali savjete oko završnog zadatka i samog rada.

Sažetak

Moderna fotografija, kao i slika u pokretu ili film, video je bitna kako bi naglasila human, kreativan pristup pojedinca koji i radi fotografiju ili video. Budući da su tehnički aspekti uvijek problem kako bi kreativnost, maštovitost, moć zapažanja funkcionirali, pojedinac bi trebao savladati tehničke aspekte fotoaparata koji koristi. Bez svjetla nema fotografije. Potpuno crna fotografija nema smisla. Da bi na njoj bilo barem nešto što možemo vidjeti treba nam svjetla. Iz snimke se ne može zaključiti samo prostor izvanjskog svijeta već i položaj što ga je u tom prostoru tijekom snimanja imala kamera. Ti različiti položaji pojavljuju se kao specifični oblici filmskog zapisa koje gledatelj najčešće trenutačno zapaža, pa se i pomoću njih djeluje na gledateljevu doživljajnost.

Ključne riječi: *moderna fotografija, film, kadar, fotoaparat*

Abstract

Modern photography, like a moving or film image, video is essential to emphasize the humane, creative approach of the individual who does the photography or video. Since technical aspects are always a problem for creativity, imagination, the power of observation to work, an individual should master the technical aspects of the camera he uses. Without light there is no photography. A completely black photo makes no sense. In order to have at least something we can see on it, we need lights. Not only the space of the outside world can be deduced from the recording, but also the position that the camera had in that space during the recording. These different positions appear as specific forms of film record that the viewer most often notices at the moment, so they also affect the viewer's experience.

Keywords: *modern photography, film, frame, camera*

Popis korištenih kratica

Itd. - I tako dalje

Tj. - To jest

Sl. - Slično

km/s - kilometar po sekundi

eng. - engleski

st. - stoljeće

god. - godina

SAD - Sjedinjene Američke Države

slr - jedna reflektivna leća (single lens reflex)

dslr - jedna digitalna reflektivna leća (eng. digital single lens reflex)

LCD - tanki monitor (eng. liquid crystal display)

npr. - na primjer

LUT - lookup table

Sadržaj

1. UVOD	1
1. Povijesni razvoj fotografske slike	4
1.1. Povijest fotografije	4
1.1.1. Camera Obscura	4
1.1.2. Prvi negativ i pozitiv	5
1.1.3. Prve fotografije	5
1.1.4. Fotografija pokreta	6
1.1.5. Analogna fotografija	6
1.1.6. Digitalna fotografija	7
2. Fotografija 20. st.	8
2.1. Pariška škola	8
2.2. Stieglitzova škola	9
3. Vrste fotografije	10
4. Koncertna fotografija	11
5. Fotoaparat	12
5.1. Vrste fotoaparata	12
5.2. Dijelovi fotoaparata	12
5.3. Objektivi	13
5.4. Ekspozicijski trokut	14
6. Filmska fotografija	17
6.1. Osnovni pojmovi filmske fotografije	17
6.1.1. Kompozicija	17
6.1.2. Kadriranje	17
6.1.3. Okvir	18
6.1.4. Plan	18
6.2. Montaža	20
6.2.1. Načini montiranja	20
6.2.2. Montaža s obzirom na sadržaj kadrova	22
6.2.3. Funkcije montaže	22
6.2.4. Problematika nabrajalačkog izlaganja	23
6.2.5. Boja	23
6.3. Filmski rodovi	24
6.3.1. Dokumentarni film	24
6.3.2. Igrani film	24
7. Izrada video spota - od ideje do finalnog produkta	26
7.1. Ideja snimanja	26
7.2. Oprema kojom je događaj snimljen	26
7.3. Izrada, montaža i uređivanje	28
7.4. Korekcija boja	30
7.4.1. Što je LUT?	32

7.5. Finalni produkt.....	32
8. Zaključak	33
9. Literatura.....	35

1. UVOD

Moderna fotografija, kao i slika u pokretu ili film, video je bitna kako bi naglasila human, kreativan pristup pojedinca koji i radi fotografiju ili video. Budući da su tehnički aspekti uvijek problem kako bi kreativnost, maštovitost, moć zapažanja funkcionirali, pojedinac bi trebao savladati tehničke aspekte fotoaparata koji koristi. Da bi, međutim svaka fotografija ili video ispali kvalitetni nije samo dobro imati znanje iz tehničkog dijela ili biti kreativan, važno da je osoba zna doba dana, vrstu i smjer svjetlosti, vrstu aparata, trajanje ekspozicije, kut gledanja i što je najbitnije određeni trenutak u kojem treba pritisnuti okidač.

Kako bi osoba koja fotografira ili snima savladala sve te procese ili odlike mora stalno učiti i razvijati se, kao i učenje jezika. „Ne vjerujte da je stvaralaštvo nebeski dar nekolicine“ kako kaže John Hedgcoe. [1]

Kada shvatimo zašto je u kompoziciji jedan oblik važniji od drugoga i zašto je pažljivo aranžirani kadar prihtljiviji od onog gdje su oblici smješteni nasumce tada ćemo znati kako se gleda dobra slika ili kadar.

Kada riječ fotografija prevedemo na hrvatski jezik dobit ćemo riječ „svjetlopis“ (na grčkom jeziku riječ photos znači „svjetlo“, a graphein znači „pisati“). Pisati svjetlom, ustvari, zapisati svjetlo na neki medij želja je ljudi još iz davnina.

Fotografija je privlačna. Čovjek jednostavno voli primati poruke vidom i najveći dio svih poruka (vidnih, slušnih, pojmovnih, opipnih, okusnih, mirisnih) ipak se upamte ako se vide. Fotografija je također najpouzdaniji i najprecizniji medij za pohranjivanje vidnih podataka. Ništa na svijetu ne može toliko precizno i vjerno prenositi sliku kao

fotografija (osim filma ili videa, ali i oni su zapravo sastavljeni od fotografija, ali u pokretu).

„Fotografija može biti korištena za bilježenje (dokumentiranje) stvarnosti, ali može biti i stvaralačka ili umjetnička“ kaže Davor Zerjav. [2]

Većina ljudi fotografiju koristi kako bi dokumentirali stvarnost. Zato su najveći broj fotografija na svijetu obiteljske fotografije; s rođendana, vjenčanja, putovanja i sl. Nakon njih slijede novinska fotografija i klasična dokumentarna fotografija (za znanstvena istraživanja, pohranjivanje podataka u arhivima, za razne događaje, za dokumentarne serije i sl.). Manji broj ljudi stvara umjetničke fotografije. Cilj takve vrste fotografije jest uživanje u ljepoti zarobljene slike i prenošenje neke umjetničke poruke, misli i emocije.

Fotografijom se možemo baviti amaterski ili profesionalno. Amaterska fotografija znači da fotografiju jednostavno volimo, želimo ju istražiti i zanima nas jer je nešto drugačije. Može se zarađivati u ovom stadiju, ali nije toliko izraženo kao kod profesionalne fotografije. Profesionalni fotografi od fotografije zarađuju i žive. Takvi fotografi najčešće rade u fotografskim studijima, u novinama itd. Također imaju otvorene svoje studije, šalje svoje fotografije na natječaje i imaju izložbe.

Ovaj rad bazira se na izradi i montaži video spota. Kako u video spotu nije bitan samo video nego i fotografija, počeo ćemo sa teorijskim dijelom fotografije i videa, pa se prebaciti na praktički dio zadatka gdje ćemo opisati cijeli proces izrade, od snimanja, fotografiranja, pa korištenja koje opreme, zadanog završnog vremena koji je morao biti

video spot i montaži u kojem programu za uređivanje videa. Rad se sastoji od tri poglavlja.

1. Povijesni razvoj fotografske slike

Kada riječ fotografija prevedemo na hrvatski jezik dobit ćemo riječ „svjetlopis“ (na grčkom jeziku riječ photos znači „svjetlo“, a graphein znači „pisati“).

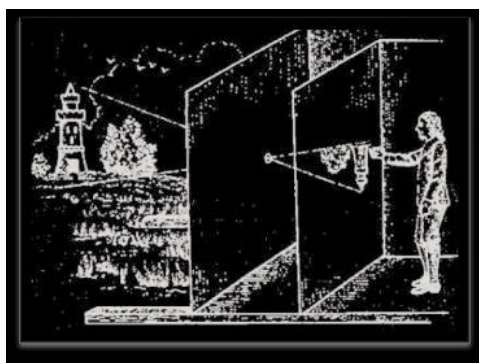
1.1. Povijest fotografije

Fotografija je privlačna. Čovjek jednostavno voli primati poruke vidom i najveći dio svih poruka (vidnih, slušnih, pojmovnih, opipnih, okusnih, mirisnih) ipak se upamte ako se vide. S obzirom na to da ljude privlači fotografija već duže vrijeme. Neandertalci su bili prvi koji su precrtavali na zidove špilja ono što vide u stvarnosti. Brzim razvojem je sve to došlo do Aristotela, Leonarda Da Vincija itd.

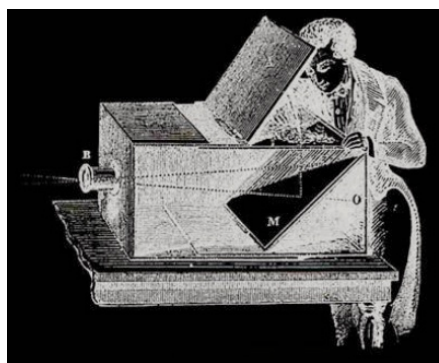
1.1.1. Camera Obscura

„U 4.stoljeću pr.n.e. Aristotel radi prvu bilješku o napravi u kojoj kroz rupu nastaje slika, a ta naprava kasnije je dobila naziv "Camera obscura" što u prijevodu znači "tamna komora““.
[9]

John Hedgecoe : „Zamračite prostoriju što bolje možete, ali propustite zraku svjetlosti kroz mali otvor debljine olovke. Držite komad bijelog papira oko petnaestak centimetara od otvora i prizor izvan sobe pojavit će se na papiru.“ [1] John Hedgecoe mislio je na cameru obscuru, termin koji su prvi upotrijebili talijani. Camera obscura je prvi oblik fotoaparata koji je u 11. st. izumio Ibn al-Haytham. Na latinskom jeziku to znači „mračna prostorija ili komora“. To je potpuno tamna prostorija koja ima malenu rupicu kroz koju prolazi svjetlo. Na suprotnom bijelom zidu u takvoj se prostoriji projicira slika vanjskog svijeta i to okrenuta „naglavačke“.

Slika 1 - Camera Obscura

Slika 2 - U 17. st. pojavile su se prijenosne camere obscurae

1.1.2. Prvi negativ i pozitivi

Fox Talbot znajući da su sreberne soli osjetljive na svjetlo započeo je vršiti pokuse nanoseći otopinu srebernog nitrata i obične soli na papir . Komad osjetljivog papira je izlagao svjetlu zajedno s negativom, međutim kako u početku papir nije bio dovoljno osjetljiv, slika se nije pojavljivala. Vršeći tako pokuse Talbot je otkrio da je sol supstanca koja zaustavlja postupak i trajno konzervira sliku od danjih promjena. 1835. god. je uspio napraviti prvi negativ na papiru. Negativ je snimio s prozora svoje kuće u Lacock opatiji.

Dvije godine kasnije tj. 1839. god. Hippolyte Bayard je vršio pokuse s direktnim pozitivima pa je dobio prvu uspješnu sliku na papiru presvučenu srebernim kloridom.

1.1.3. Prve fotografije

1826. Nicephore Niepce, francuski izumitelj, napravio je prvu fotografiju pomoću camere obscure i fotoosjetljivog papira. Prva fotografija eksponirana je čak 8 sati zbog slabe osjetljivosti papira.

Prvi fotoaparat za „široke mase“ napravio je George Eastman 1900. godine pod imenom Kodak Brownie. On je izumitelj i fotografskog filma. U fotoaparat je bio ugrađen film i kad se potrošio kamera se zajedno s filmom slala u tvornicu Kodak gdje je film razvijen i zamijenjen novim filmom u fotoaparatu.

1861. god. škotski fizičar i matematičar James Clerk Maxwell napravio je prvu trajnu fotografiju u boji. 1907. godine braća Lumiere proizveli su prvi komercijalni film u boji.

Slika 3 - Prva fotografija

1.1.4. Fotografija pokreta

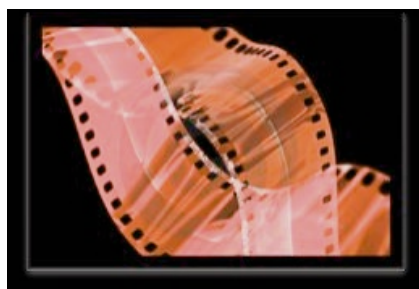
Pionir fotografije u pokretu je bio je Edward Muggeridge, koji je promjenio ime u Eadweard Muybridge. 1867. god. organizirao je ekspediciju u Yosemite Valley gdje je snimio niz kolodij-negativa i stereoskopskih dijapozitiva . Vratio se s nekoliko izvrsnih fotografija krajolika pa je 1868. nazivajući se „Helios“ ili „leteći fotoaparata“ svoju kolekciju fotografija ponudio je pokrajini Yosemite za dvadeset dolara. Pošto je ubrzo dostigao popularnost svojim fotografijama pokreta oblaka, vlada SAD-a ga je imenovala direktorom fotografske inspekcije.

1887. god. u Palo Alto Muybridge je izveo pokus elektro - fotografskom opremom gdje je cilj bio da se dokaže da konj u brzom kasu istovremeno podiže sve četiri noge. Druga fotografija je dokazala pokus i tada je započela nova era fotografije pokreta.

1.1.5. Analogna fotografija

Analogna fotografija je snimanje na film, a digitalna na fotoosjetljivi medij (svjetlosni senzor). Digitalna fotografija pohranjuje se na neki digitalni medij (najčešće na memorijsku karticu, tvrdi disk ili računalo), ali može se razviti na papir. Također analogna fotografija se može skeniranjem digitalno pohraniti.

Film je engleska riječ koja u prijevodu znači „tanki sloj“. Filmovi su zapravo prozirne plastične vrpce koje na sebi imaju tanke premaze kemikalija koje su osjetljive na svjetlo. U jednoj kutijici koja se stavlja u fotoaparata najčešće ima filma za 36 ekspozicija, što znači da se jednim filmom može dobiti 36 negativa ili pozitiva i 36 fotografija. Kad se film iskoristi u fotoaparatu se premota u svoju kutijicu i s tom kutijicom ide na razvijanje u tamnu komoru. Nakon razvijanja film se preko posebnih strojeva prenosi na foto papir na kojem napokon dobijemo fotografiju. Ovako dobivenu fotografiju zovemo analognom fotografijom.

Slika 4 - prikaz filma

1.1.6. Digitalna fotografija

„Digitalna fotografija ostvaruje trajni zapis optičke slike njezinom digitalizacijom, odnosno pretvorbom u skup električnih impulsa koji se pohranjuju na prikladnome mediju. Snima se digitalnim fotografskim aparatom u kojem ulogu filma preuzima senzor CCD (engl. Charge Coupled Device) na koji se projicira svjetlost odražena od objekta. To je mikroelektronički sklop s gusto raspoređenim fotoelektričnim elementima, koji na pobudu svjetlom odgovaraju informacijom o njegovu intenzitetu i boji.“ [4]

U digitalnoj fotografiji se umjesto filma i kemije koristi svjetlosni senzor i električna energija. Digitalni fotoaparati zato ne mogu raditi bez izvora električne energije tj. baterije. Digitalnu fotografiju možemo vidjeti odmah na zaslonu fotoaparata, ne moramo kupovati filmove, pohranjivanje fotografija je jednostavno i brzo. Obrada fotografije je također brža i jednostavnija i imamo više opcija kod obrade.

Slika 5 - Primjer analognog i digitalnog fotoaparata

2. Fotografija 20. st.

U dvadesetom stoljeću fotografija se borila da se afirmira kao umjetnost, ali nije uspjela pronaći svoju osobnost. Tek su se u izvanrednim uvjetima političkih nemira i društvenih reformi fotografi usmjerili osnovnoj temi umjetnosti, a to je život. Zato se o fotografiji dvadesetog stoljeća mora raspravljati prije svega o funkciji različitih škola i njihovih odnosa prema tim, često sukobljenim, strujama.

Fotografija 20. st. započela je 1907. godine uvođenjem "autokroma" Louisa Lumierea, koji je sa svojim bratom 1894. godine bio stvorio novi oblik umjetnosti, film. Autokrom je staklena ploča prekrivena zncima škroba od krumpira i obojena trima bojama koje su djelovale kao filtri za boju: na to se stavlja premaz od emulzije srebrenog bromida; nakon razvijanja dobivala se obojena folija, što nije nadmašeno sve dok 1932. godine Kodak nije počeo proizvoditi film u boji koristeći i ta načela.

2.1. Pariška škola

Moderna je fotografija tiho započela u Parizu pojavom Eugena Atgeta. Umjetnički fotografi nisu za njega marili jer ih nisu zanimala njegove trivijalne teme. Atget je bio skroman čovjek te je napisao u njegovom studiju glasilo jednostavno: „Atget – dokumenti za umjetnike“ .

Značajke Atgetovih slika jesu suptilni intenzitet i tehnička savršenost što pojačavaju dojam stvarnosti, pa stoga i značaj svake, pa i najprofanije teme. Malo mu je fotografa ravno u sposobnosti oblikovanja dvodimenzionalnog i trodimenzionalnog prostora. Njegovi prizori su često samotni i odaju čudno i vrlo osobno gledanje na stvari. Gledatelj ima osjećaj da otmjenom kompozicijom i fotografovom obuzetošću teksturama vrijeme je zauvijek zaustavljeno.

Fotografski stil Gyule Halasza, zvanog Brassai, Atgetovog sljedbenika također je uvjetovan Parizom, njegovim vizurama i običajima. Posvetio se snimanju noćnog života pariških kavana i egzotičnih posjetitelja tih kavana.

Vrhunac ove pariške škole predstavlja Henri Cartier-Bresson. Krajem dvadesetih godina učio je slikarstvo kod jednog kubista prije nego što se 1923. godine prihvatio fotografije. U početku su na njega snažno utjecali Atget, Man Ray, Kertész, čak i film, a potom se razvio u najutjecajnijeg novinarskog snimatelja, čime se i danas smatra. Njegov cilj i njegova tehnika zapravo su umjetnički. Bresson je majstor onoga što sam naziva „presudnim trenutkom“. To za

njega znači da trenutno prepoznaje vizualnu organizaciju nekog događaja u njegovu najsnažnijem trenutku, kako bi otkrio njegovo unutarnje značenje, a ne samo zabilježilo vanjski privid.

2.2. Stieglitzova škola

Utemeljitelj moderne fotografije u SAD- u bio je Alfred Stieglitz, a imao je dominantan utjecaj na nju tijekom cijelog života. Bio je neumorni zagovornik fotografije kao umjetnosti od trenutka kada se povezo sa fotosecesijom. Fotografiju je definirao šire nego što su to činili drugi pripadnici pokreta. Većina njegovih ranijih radova pridržava se secesijskih konvencija. Devedesetih godina je snimio neke ulične prizore koji su preteča nekih njegovih zrelijih radova.

Kako govori knjiga Fotografija 20. stoljeća, citiram: „Stieglitzov klasični iskaz jest *Pod palubom* iz 1907. godine, fotografija koju je snimio na putu u Europu, a i sam ju je smatrao svojom najljepšom snimkom. Most broda vizualno dijeli prizor na dva dijela, naglašavajući suprotnost između ljudi ispod palube promatrača na gornjoj palubi. Iako fotografiji nedostaju snažno izrečeni osjećaji, ona je podjednako dramatična, a ipak vjerna stvarnosti.“ [3]

3. Vrste fotografije

„Fotografija se nalazi u svim područjima života i djelatnosti čovjeka, pošto se djeli na više vrsta i grupa moramo se pridržavati tehničkih i estetskih zahtjeva svakog pojedinog područja. Najznačajnija vrsta fotografije od njezina pronalaska je portret zato što čovjek kao pojedinac želi imati fotografiju sebe kao dokument ili uspomenu na vrijeme ili događaj koji je bio u prošlosti“.

[2]

Vrste fotografija su:

- Portretna
- Pejzažna
- Ulična
- Dokumentarna
- Apstraktna

4. Koncertna fotografija

Koncertna fotografija je poseban žanr fotografije. To je fotografija koja prenosi ugođaj koncerta više nego činjenice. Ona portetira izvođača ili izvođače ne samo kako to čini portretna fotografija nego ulazi dublje, u emocije, reakciju publike itd. Traži mnogo veću pripremljenost nego za većinu vrsti fotografije. Uspoređuje se sa sportskom fotografijom jer fotograf mora biti izuzetno iskusan s obzirom na svjetlosne uvjete u kojima radi. Fotoaparati moraju biti visoke kvalitete, moraju imati visoko kvalitetne senzore koji podnose šum ISO osjetljivosti do 3200 ili više, objektivne velike svjetlosne jakosti (brze). Scene su u pokretu, redovito osvjetljene raznobojnim laserskim mlazovima koji veoma brzo mijenjaju svjetlosne uvjete.

Slika 6 - Primjer koncertne fotografije

5. Fotoaparat

Bez fotoaparata nema fotografije. Zato je za fotografe vrlo važno da fotoaparat bude uvijek pri ruci. Prije nego što fotoaparat uzmemo u ruke morali bismo naučiti i upoznati se s fotoaparatom koji posjedujemo.

Fotoaparat je uređaj koji pomoću svjetlosti, otvora blende i brzine otvaranja zatvarača odredimo kakvu ćemo fotografiju snimiti. U današnje vrijeme postoje dvije vrste fotoaparata, a to su kompaktni i digitalni slr ili dslr.

5.1. Vrste fotoaparata

„Kompaktni fotoaparati su manji, praktičniji i jednostavniji. Sastoje se od manjeg tijela koje je najčešće veličine šake. Imaju jedan objektiv promjenjive fokusne dužine, tzv. zoom objektiv i ugrađenu bljeskalicu. Njima se fotografira tako da se na LCD zaslonu odredi kadar i jednostavnim pritiskom na okidač snimi fotografija.“ [2]

DSLR aparati su veći i kompliciraniji. Sastoje se od tijela fotoaparata na koje se mogu stavljati različiti objektiv i vanjska bljeskalica. Njima se fotografira gledajući kroz tražilo ili u digitalni ekrančić (LCD zaslon) gdje je vidljiv kadar. DSLR aparati nude potpunu kontrolu u fotografiranju što znači da fotograf njima može postići upravo ono što želi fotografijom. Da bismo naučili fotografirati ovakvim fotoaparatima treba puno učenja i upornosti vježbajući.

5.2. Dijelovi fotoaparata

Tijelo digitalnog fotoaparata sastoji se od brojnih dijelova. Nije potrebno spominjati sve, već samo one najvažnije. S prednje strane u sredini se nalazi navoj objekiva koji služi za pričvršćivanje objektiva. Na sebi ima crveni kružić i bijeli kvadratić. U donjem dijelu navoja objektiva vidimo 8 metalnih kontakata koji služe za komunikaciju tijela fotoaparata s objektivom. S njegove desne strane nalazi se tipka za otpuštanje objektiva. Kroz navoj objektiva vidimo pomično zrcalo, a ako ga podignemo vidimo zatvarač. Kad bi se zatvarač otvorio, vidjeli bismo svjetlosni senzor.

Lijevo od navoja objektiva nalazi se ručka sa okidačem na vrhu i kontrolnim kotačićem. Okidač služi za okidanje fotografija, a kontrolnim kotačićem određujemo koji ćemo program koristiti zato što na današnjim DSLR- ima brzina zatvarača, iso i otvor blende sve mijenja unutar

softvera fotoaparata. Nekad su postojali kotačići posebno za ISO, posebno za brzinu zatvarača i isto tako za otvor blende. Sada se to pojednostavljuje, da početnicima u fotografiji bude što jednostavnije koristiti skupocijenu opremu.

Na stražnjoj strani fotoaparata na vrhu vidimo tražilo s okularom koje služi za određivanje kadra koji ćemo fotografirati. Na desnoj strani tražila je maleni kotačić za podešavanje dioptrije (za ljude koji nose naočale). Dioptrija se može podesiti od -3 do +3 dioptrije. Iznad tražila je tzv. „hot shoe“ – mjesto za montiranje vanjske bljeskalice ili mikrofona za fotoaparatus.

Ispod tražila se nalazi LCD zaslon. Na nekim fotoaparatusima je taj LCD zaslon pomičanus, a na nekima nije. Na donjoj desnoj strani fotoaparatusa se nalazi mjesto gdje se stavlja memorijska kartica i baterija koja napaja fotoaparatus. Na bočnoj desnoj strani fotoaparatusa nalaza se utori za USB i HDMI, dok na bočnoj lijevoj utori za 3.5 mm jack za vanjski mikrofon i slušalice. Pored funkcijskog kotačića nalazi se prekidač za uključivanje i isključivanje fotoaparatusa (ON/OFF). U nastavku „hot shoea“ je ugrađena bljeskalica koja se po potrebi može „izbaciti“, tj. otvoriti.

5.3. Objektiv

Objektiv je „oko“ fotoaparatusa. To je optički instrument koji je zadužen za sabiranje ili prikupljanje svjetla u tijelo fotoaparatusa na njegov svjetlosni senzor. Električni fokus znači da objektiv u sebi ima ugrađen motor koji prema uputama iz tijela fotoaparatusa pokreće staklene leće u njemu i automatski fokusira sliku koja se projicira na svjetlosni senzor.

Osnovni vanjski dijelovi objektivu su bajonet, prsten za zumiranje, prsten za izoštravanje, prekidač za opciju između ručnog fokusa i automatskog fokusa, na nekim objektivima se nalazi i prekidač za stabilizaciju slike.

Bajonet je vrsta navoja pomoću kojega se objektiv učvršćuje na fotoaparatus. Može biti plastični ili metalni. Na bajonetu su kontakti za komunikaciju objektivu s tijelom fotoaparatusa. Prsten za zumiranje služi za promjenu kuta vidnog polja objektivu (približavanje i udaljavanje slike). On je širi od prstena za fokusiranje koji služi za ručno ili automatsko izoštravanje kada je prekidač za fokusiranje na ručnom ili automatskom fokusu.

Vrste objektiv:

- Fiksni objektiv
- Objektiv promjenjive fokusne dužine

Objektivi se također mogu podijeliti na:

- širokokutne objektiv
- normalne objektiv
- teleobjektiv

5.4. Ekspozicijski trokut

Pri fotografiranju potrebno je uskladiti tri međusobno povezana čimbenika ekspozicije. Ekspozicija je izloženost svjetlosnog senzora svjetlu. Ovisiti će o f-broju, tj. o otvorenosti objektiv (količini svjetlosti koju objektiv propušta kroz sebe), o vremenu osvjetljavanja senzora (to vrijeme određuje zatvarač, tj. koliko je dugo otvoren) i o ISO vrijednosti (osjetljivosti senzora na svjetlo).

Otvor blende je omjer žarišne duljine objektiv i promjera otvora objektiv. Što je f-broj manji to je otvor objektiv veći. Svaki objektiv na sebi ima oznaku najveće moguće otvorenosti blende.

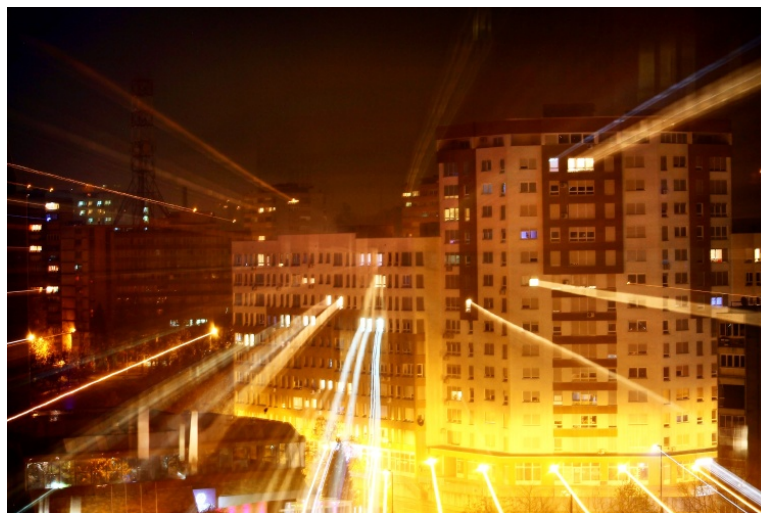
Što je polje dubinske oštine?

Jedna od najvažnijih stvari u kreativnoj fotografiji. Polje dubinske oštine određuje koliko će oštine biti na fotografiji. Naziva se još i DOF (depth of field). Polje dubinske oštine može biti pliće ili dublje. Plitko polje znači da će samo jedan malen dio fotografije biti oštar (u fokusu), a duboko polje znači da će velik dio fotografije ili čak cijela fotografija biti oštra ili u fokusu.

Slika 7- primjer polja dubinske oštine

Brzina zatvarača određuje vrijeme za koje će svjetlosni senzor biti izložen svjetlu. Kažemo da brzinom zatvarača određujemo duljinu ekspozicije. Najčešće se koriste brzine zatvarača koje su kraće od stotog dijela sekunde (stotinke sekunde). Brzinu zatvarača prilagođavamo otvoru blende i ISO vrijednosti.

Slika 8- primjer duge ekspozicije;kada je brzina zatvarača otprilike 30 sekundi

ISO je oznaka za osjetljivost senzora na svjetlo. Nekada su postojali filmovi više ili manje osjetljivosti na svjetlo. Manje osjetljivi filmovi koristili su se za dnevno snimanje u dobrim svjetlosnim uvjetima, a osjetljiviji filmovi za snimanja u slabijim svjetlosnim uvjetima ili za noćna snimanja. Osjetljiviji film nije davao toliko finu sliku kao manje osjetljivi, već je slika bila zrnata (zato su se filmovi zvali filmovima manjeg i većeg zrna).

Slika 9- primjer slika za ISO; ako imamo dovoljno prirodne svjetlosti ISO vrijednost se smanjuje

6. Filmska fotografija

Iz snimke se ne može zaključiti samo prostor izvanjskog svijeta već i položaj što ga je u tom prostoru tijekom snimanja imala kamera. Ti različiti položaji pojavljuju se kao specifični oblici filmskog zapisa koje gledatelj najčešće trenutačno zapaža, pa se i pomoću njih djeluje na gledateljevu doživljajnost.

Preobražavajući izvanjski svijet samim položajem kamere u njemu, takvim se oblicima zapisa otkrivaju nova svojstva svijeta, a i samim time nova tumačenja. Pored toga filmskog definiranja prostora, položaji kamere nužno moraju imati i retoričku vrijednost.

6.1. Osnovni pojmovi filmske fotografije

Postoje tri osnovna prepoznatljiva položaja kamere u snimanome prostoru, a to su planovi, kutevi snimanja i stanje kamere, odnosno rez, plan i rakurs.

6.1.1. Kompozicija

„Kompozicija je smislena izgradnja fotografije. Stvara red na slici usklađivanjem elemenata te slike te stvara jedinstvenu cjelinu.“ [5]

Osnovni zadatak joj je da privuče pažnju, zadrži pogled gledaoca i prenese poruku. Obuhvaća odabir objekta, smještaj objekta, naglašavanje objekta, isticanje detalja na objektu i subjektiviziranje objekta.

6.1.2. Kadriranje

Kadriranje je smještanje objekta unutar kadra i definiranje odnosa glavnog objekta ili subjekta sa okolinom.

Kadar je jedan neprekinuti čin snimanja tj. jedna neprekinuta filmska snimka. Može biti objektivni i subjektivni.

„Objektivni kadar je kadar u kojem izvanjski svijet filmski se manje zamjetljivo preobražava, onaj kadar u što uključuje samo neizbježne mijene izvanjskog svijeta, neizostavne čimbenike,

tipa postojanje okvira, viđenje svijeta reducirane dubine, svijeta što se doživljava kao nešto između dvodimenzionalnog i trodimenzionalnog.“ (Peterlić, O.T.F. str. 67.) [6]

Subjektivni kadar je doživljaj, odnosno „sadržaj“ što ga vidi netko od promatrača iz samoga filma. Doživljavamo ga kao isječak izvanjskog svijeta. Razlika naspram objektivnog kadra nastaje u montažnom kontekstu.

6.1.3. Okvir

Okvir je prostorna konstanta filma. Upravo kao što je kadar konstanta koja se primarno opaža i doživljava kao vremenska. Da bi bila filmska, snimka mora trajati, a naprave filma uvjetuju postojanje vrpce stalnih oblika i veličina. Okvir nije tvorbeni čimbenik snimke koji je jedino komplementaran jedino s kadrom. Budući da predstavlja stalno svojstvo filma, stalan oblik, ono je u funkciji tvorbe i ostalih oblika filmskog zapisa, pa se o njemu tek kadikad može raspravljati neovisno o ostalim oblicima.

6.1.4. Plan

„Plan (francuski le plan što znači ploha, ravnina, udaljenost) označava udaljenost kamere od snimanog objekta ili skupine objekata“. [6]

Postoje različite podjele, odnosno različiti nazivi za slične udaljenosti, a svima je zajedničko da se kao kriterij za razlikovanje udaljenosti kamere od objekta uzima čovjek koji je najznačajniji dio sadržaja filma.

Razlikujemo ove planove:

- detalj
- krupni plan
- blizu
- srednji plan
- polutotal
- total

Detalj

Detalj je vrsta plana koja najčešće prikazuje neki detalj na glavnom subjektu ili pored glavnog subjekta sa namjernom da se naglasi taj detalj. Na primjer samo oko, samo uho, noge u pokretu ili skvrčene, sama šaka, prsti itd.

Krupni plan

Krupni plan ili gro plan prema francuskome gros plan naziv je za kadar što ga ispunjava ljudska glava, ljudsko lice. Za krupniju varijantu toga plana rabi se i naziv veliki krupni plan, to je kada čitav kadar snima samo lice i kada se vide samo oči, nos, usta.

Blizu

Blizu je plan gdje je kadar čovjeku do pojasa. Naziva se još i „poprsje“.

Srednji ili američki plan

Srednji plan je vrsta plana gdje se nalazi čitav čovjek od glave do pete. Kad se snimi samo do koljena takav plan francuzi nazivaju američki plan jer je taj plan bio naročito popularan u američkim filmovima tridesetih godina.

Polutotal

Polutotal je plan gdje se obuhvaća prostor kojim se otkriva veličina i izgled prostora u njegovoj cjelini.

Total

Total je vrsta plana gdje je obuhvaćen čitav prostor . Budući da u tom planu čovjek prestaje biti kriterijem, zato što na primjer čovjeka u totalu dvorane vidimo dok je u totalu pustinje možda i ne vidimo pa je uvijek važno pridodati totalu apoziciju npr. „total mora“, „total benda“ .

6.2. Montaža

„Montaža je filmski postupak kojim se u kontinuitetu projekcije postiže diskontinuirano prikazivanje prostorno - vremenski zasebnih isječaka vanjskoga svijeta“ kako to definira Peterlić. [6]

Čovjek svojim osjetilima zapaža izvanjski svijet u kontinuitetu, prostornom i vremenskom film ga zapaža u diskontinuitetu, skokovito. Razlika je ogromna jer je ostvaren oblik filmskoga zapisa u kojemu se krajnje slobodno „barata“ kategorijama svakoga bića. Zato filmsko prikazivanje svijeta dobiva filmsku kakvoću u kojoj se kriju najraznolikije primjene i izražajne mogućnosti filma.

U uspjelome filmu ostvaruju se brojni učinci na gledateljevu doživljajnost. Ti sustavi se utemeljuju na razlikovanje s obzirom na načine na koji su ti kadrovi spojeni i s obzirom na sadržaj spojenih kadrova.

6.2.1. Načini montiranja

„Kada se govori o načinima montiranja moraju se raščlaniti vrijednosti što ih za montažu imaju montažne spona. Kako bi se stvorila cjelina od više kadrova, ti kadrovi moraju se vezati jedan za drugog, mora postojati neka spona koja vezuje dva kadra“. [6] Ako se doduše te dvije spona razlikuju one moraju biti odvojene u montaži rezom, pretapanjima, zatamnjenjem i odtamnjenjem, zavjesom itd. Takve spona se nazivaju još i interpunkcije jer se može pronaći stanovita analogija s funkcijom pravopisnih znakova.

Rez

Rez se smatra osnovnom i temeljnom montažnom sponom. Riječ je o najizravnijem povezivanju kadrova. Rub posljednjega kvadrata jednoga kadra priljepljuje se uz rub sljedećeg kadra. Rez omogućuje skokovito prikazivanje različitih prostorno i vremenski odvojenih odsječaka fizičke realnosti.

Doživljaj koji rez stvara jest doživljaj naglog prostornog skoka. Pošto se ponekad isto mjesto sagledava s raznih strana rez može poslužiti i kao opis i analiza mjesta. Ponekad, može poslužiti nabravanju npr. gradova, bendova, svirači u bendu kako bi ih gledatelji upoznali itd.

Pretapanje

„Pretapanje je vrsta montažne spona koja je ograničenija i spora nego rez. To je spona u kojem slika i zvuci jednoga kadra postupno blijede, nestaju dok se slika i zvuci sljedećeg kadra istodobno pojavljuju, nastaju“. [6] To se postiže uređivanjem u programu za video ili specijalnim kamerama. Nekad se to postizalo još i određenim laboratorijskim postupcima.

Pretapanje obično traje od nekoliko desetinski sekunde ili do nekoliko sekundi ovisi o tome koje značenje će stvoriti, a to je skoro uvijek pronalaženje vremena. Ovakva montažna spona utječe na gledatelja tako što mu daje vezu kadrova koju možemo protumačiti kao da je između dva spojena prizora prošlo neodređeno vrijeme.

Pretapanje također može izražavati i nešto drugo. Može imati određenu likovnu i vizualnu vrijednost koja se može protumačiti i kao simbolička vrijednost.

Zatamnjenje i odtamnjenje

Zatamnjenje je zacenjenje, nestajanje prizora u tmninu te odmah odtamnjenje slijedi posljed toga, a to postupno nastajanje iz tmine novog prizora iz izvanjskog svijeta. Zatamnjenje i odtamnjenje ukazuju gledatelju da je prošlo neko vrijeme npr. od jedne scene pa do sljedeće.

Zatamnjenje također predstavlja kraj ili završetak jednog razdoblja u filmu, a odtamnjenje predstavlja početak novog razdoblja filmske priče.

Zavjesa

Zavjesa je od spomenutih montažnih spona najrjeđa spona koja se rabi. Zbog sličnosti sa spuštanjem zavjese to je spona koja sljedeći kadar pomoću vertikalnih ili horizontalnih pokreta prevlada već postojeći kadar.

S obzirom na načine montiranja vrlo je važno napomenuti kako bi trebalo razmotriti mogućnost izbora duljine i načina izmjenjivanja snimljenih kadrova.

6.2.2. Montaža s obzirom na sadržaj kadrova

Montažna spona dvaju ili više kadrova čiji doživljaj je određen sadržajom kadrova tj. kadrovi se spajaju s obzirom na priču ako je uopće ima. Valja ustanoviti da sadržaji kadrova moraju sudjelovati u tvorbi doživljaja i značenja njihovog spoja.

S obzirom da da načini montiranja utječu na radnju možemo samo djelomično govoriti o djelovanju sadržaja montažnih spojeva.

6.2.3. Funkcije montaže

Kada bi raspravljali o višim razinama funkcije montaže mogli bih smo se odlučiti za najjednostavniju podjelu:

- na ritmičku montažu
- na narativnu montažu
- na asocijativnu ili idejnu montažu

Ritmička montaža

Ritmička montaža uvelike ovisi o glazbi u filmu te brzini kojim se izmjenjuju kadrovi. Kako se ustanovilo da montažne spona uzrokuju različitu brzinu prikazivanja građe filmolozi su došli do zaključka kako to i mijenja ritam prikazivanja građe. Tako možemo različitim ritmom stvoriti različite ugođaje u pripovjednoj građi te stvoriti miješane osjećaje kod gledatelja.

Narativna montaža

Ovom montažom „pričamo priču“. Narativna montaža omogućuje filmsko pripovijedanje koje u filmu tvori priču kao neki uzročno - posljedični niz događaja s nekom vremenskom perspektivom. Tako možemo npr. nizanjem kadrova izraziti i istaknuti uzročno - posljedična povezanost događanja.

Asocijativna ili idejna montaža

Uz tvorbu filmskog ritma i naraciji razaznaje se i treća mogućnost montažnog spoja dvaju ili više kadrova, a to je spoj kadrova koji tvore ne nužno naraciju ili ritam već neki novi pojam, neku ideju, značenje ili asocijaciju na nešto. Filmolozi su se odlučili nazvati ju još i idejna montaža.

2.5.4. Problematika nabrajalačkog izlaganja

Kako Turković kaže u svojoj knjizi „Niti je riječ o opisnom izlaganju, barem ne u strožem određenju opisa. Tu se ne prate aspekti istog konkretnog prizora već je riječ o krajnje raznorodnim prizorima, snimljenim objektima koji su nastali ili su se javili u vrlo različito doba.“ [7]

Govorimo o izlaganju videosnimke koja izgleda kao lista ili spisak. Kada bih smo sada išli pretraživati internetske videostranice kao što je youtube mogli bih smo pronaći brojne primjere videa rađene isključivo kao liste. Postoji niz videa koji izgledaju kao liste fotografija, pojedinačnih živih snimaka spojenih u jedan video, pa postoji niz djevojaka i muškaraca koji u jednom videu pokazuju niz stvari koji su si kupili. Postoji niz različitih kompilacija koje su nabrajalačko izlaganje.

Pošto je to posebna vrsta video izlaganja i usko je povezana s filmom možemo joj dati naziv filmska lista ili nabrajalačko izlaganje.

2.5.5. Boja

„Boja je fenomen koji je potaknut svjetlom ili osjećaj koji u mozgu izaziva svjetlost koju emitira neki izvor svjetla (Sunce, žarulja, reflektor, svijeda) ili ju reflektira (odbija) neka površina“. [2] Razvijene civilizacije raspoznaju mnoge boje, dok primitivnim civilizacijama boje nisu važne. Tri su osnovna obilježja boja koja zanimaju fotografe: ton boje (eng. hue), zasićenost (eng. saturation) i svjetlina (eng. lightness ili luminance). Dvije su skupine boja: kromatske i akromatske. Miješanjem primarnih boja nastaju sve ostale boje. Boje su i u odnosu suprotnosti, kontrasta. Takav kontrast kod boja nazivamo komplementarnim kontrastom. Kontrast boja važno je poznavati jer je u fotografiji moguće koristiti kontrast boja kao izražajno sredstvo.

6.3. Filmski rodovi

Unutar filma kao fotografskog i fonografskog zapisa moguće je razlikovati tri osnovna roda filma:

- dokumentarni
- igrani
- eksperimentalni

6.3.1. Dokumentarni film

„Dokumentarni film je nastao iz težnje za cjelovitom reprodukcijom zbilje ili stvarnosti. Sve što je reproducirano je ujedno i dokument u izvornome obliku. Ako se želi svjedočiti o zbilji onda neizmjenjeni sadržaji zbilje moraju imati primat pred izmijenjenima“. [7]

Tvorci takvih filmova u kojem se zbiljsko optimalno ne mijenja moraju biti samozatajni jer je težnja za nepromljenivošću i samozatajom primarna poteškoća kod stvaranja dokumentarnog filma. Tvorci takvih filmova teže kako usvojili ona načela sjedinjavanja koja nisu primjerena dokumentarnom filmu.

Autorova perspektiva se iskazuje usvajanjem jezika, što motivira čin realizacije djela, pa što se spikerovim komentarom i natpisima u filmu mora istaknuti. Također, kako bi se stvorili dokumentaristički esej ili epopeja, autor mora filmske postupke po načelima logičkog izlaganja i retorički eksplicitnim strukturiranjem stvoriti ritam ili elemente priče te također usvojiti ostala načela sjedinjavanja filmskih postupaka.

6.3.2. Igrani film

„Karakteristike igranog filma su da su njegovi dijelovi sjedinjeni pričom. Priča može biti fiktivna, a i ne mora biti. Može biti inspirirana istinitim događajima itd. Budući da se igrani film kao sam ne podrazumijeva jednim opisom priče kao načele sjedinjavanja, on u biti predstavlja moguće primjene tog načela“. [7]

Fragmentarno ili u cjelini igrani film može uključivat i načelo sjedinjavanja ritmom. Tako što, ako se ritmom djeluje na gledateljevo raspoloženje onda i uključuje gledateljevu interpretaciju prikazivanog događaja.

Najočitije prisutstvo karakteristično za igrani film je nazočnost autora. Igrani je film je više rezultat htijenja da se zbilja prevladava, a to uvijek ukazuje na postoojanost autora. Međutim, kako ne bismo pridodali preveliku važnost autoru, važno je istaknuti kako ovaj rod filma nezamisliv je bez integralne metode čovjeka tj. glumca.

7. Izrada video spota - od ideje do finalnog produkta

Ideja za izradom video spota došla je kada je FUNK napravio događaj 7. funk day i odlučio me angažirati da snimim i fotografiram cijeli događaj te kasnije napravim spot ili montažu.

7.1. Ideja snimanja

Cijela ideja snimanja je bila da se stvori lagani i postepeni „build up“. Početak je bio zamišljen slaganjem pozornice, pa snimanjem probe, popratnih aktivnosti. Sljedeće je na umu bilo snimiti uključivanje XLR kabla u kutijicu kao označavanja početka žive muzike. Nakon toga snimiti svakog benda po par minuta kako bi ih se moglo nabrojiti tijekom montaže i finalnog produkta. Zadano je bilo da finalni produkt bude između 3-5 minuta, da se stave sponzori cijelog događaja i koje sve sudjelovao.

Slika 10 - naslovnica događaja

7.2. Oprema kojom je događaj snimljen

Cijeli događaj je snimljen sa jednom kamerom. Kamera koju sam koristio je Canon EOS 250d s objektivom koji ima stabilizaciju slike Canon EFS 18-55 mm i Canon fiksni objektiv 50mm. Koristio sam također samo ručni fokus. Zvuk sam snimao preko mikrofona za fotoaparat Rode Videomicro.

Slika 11 - Canon EOS 250d s
objektivom Canon EFS
18-55mm

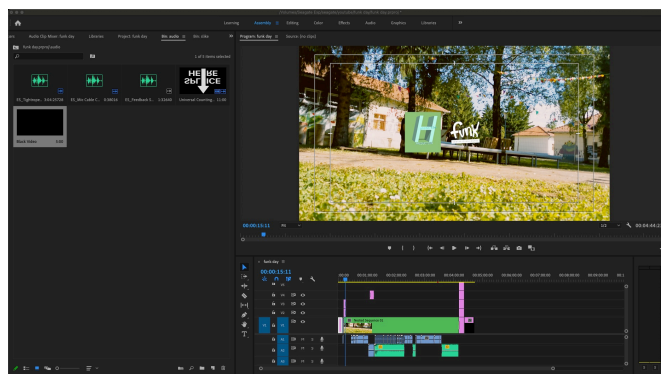
Slika 12 - mikrofona za
fotoaparata Rode Videomicro

Slika 13 - objektiv Canon „Nifty fifty“

7.3. Izrada, montaža i uređivanje

Kod izrade video spota sam se služio programom Adobe Premiere Pro CC 2021.

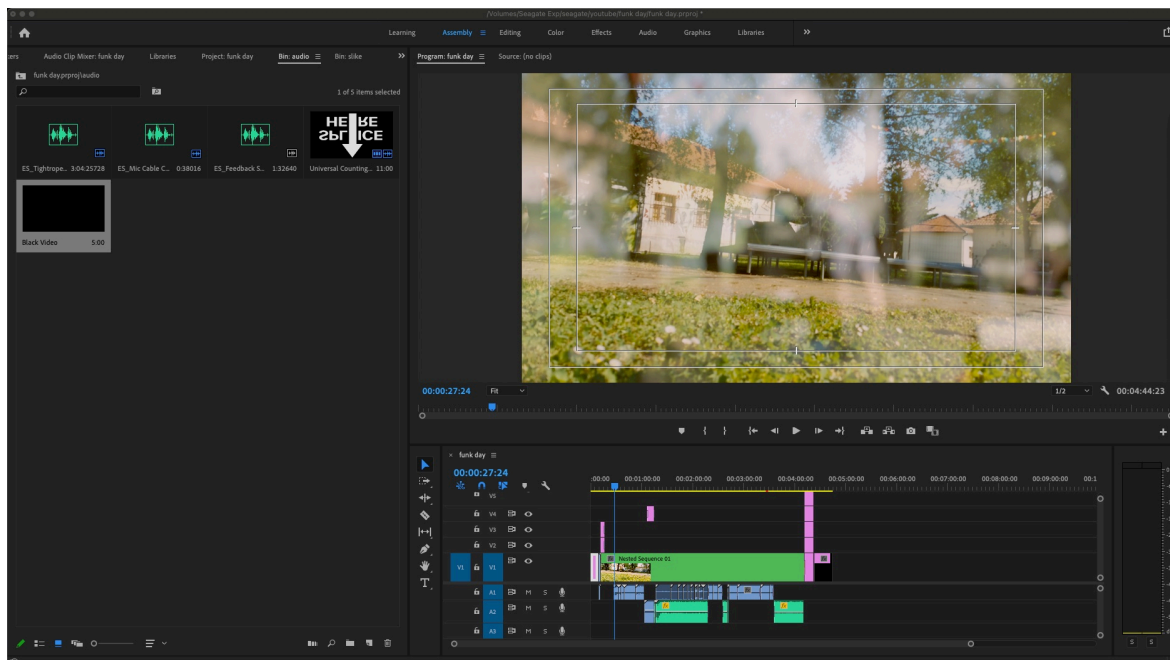

Slika 14- Prikaz programa Adobe Premiere Pro CC 2021

U početku video spota započinje se infografikom naslova videa sa prijelazima nastajanja i nestajanja pa se prikazuje logo onih koje radio video te zatim se nastavlja time lapse video slaganja pozornice.

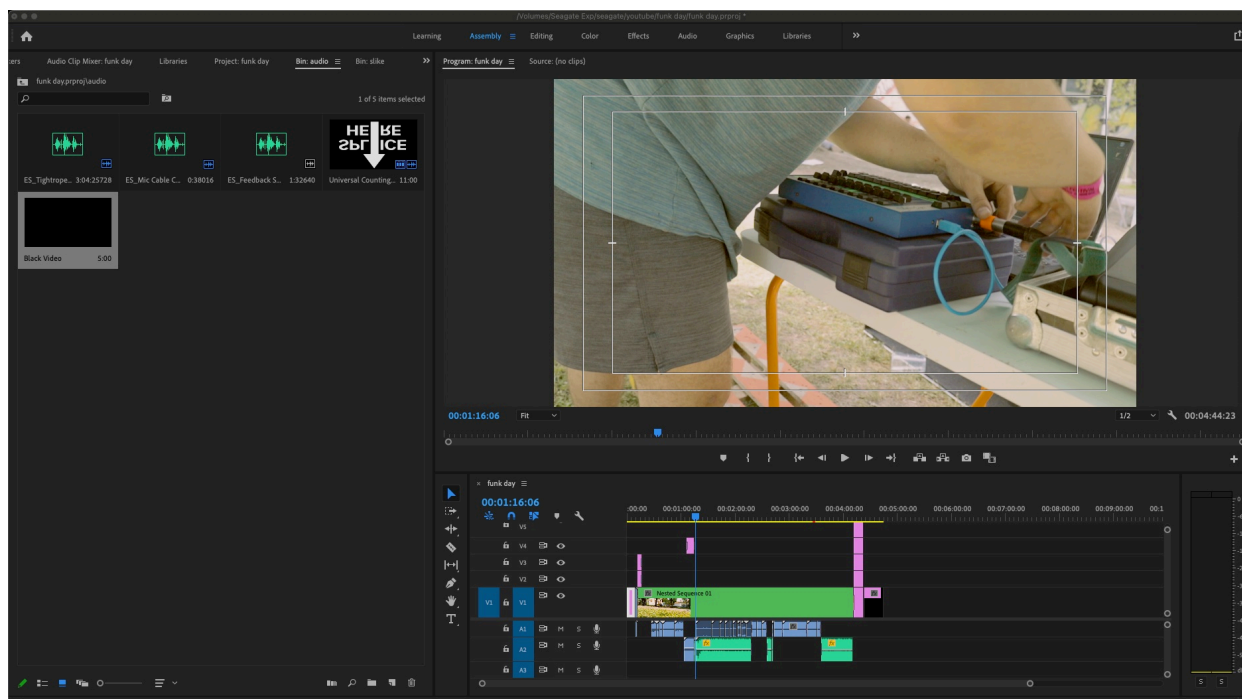
Kada je pozornica bila gotova prelazi se na sljedeći kadar vrlo očitim pretapanjem u izvan fokusa američki plan koji postepeno dobiva fokus. Zatim se fokus brzim rezom prebacuje na bubnjarovu nogu kojom započinju probu. Kako bi se zamaskirali neki dijelovi koji su izvan fokusa korištene su fotografije sa festivala kao zamjena. Prvi primjer je kod probe, a sljedeći kasnije u video spotu.

Slika 15 - Primjer prijelaza na sljedeći kadar pomoću pretapanja

Sljedeći najznačajniji dio je snimanje popratnih aktivnosti na događaju te dolazak do kadra koji je snimljen detaljom kako bi se naglasio početak žive muzike tj. početak kada bendovi počinju svirati.

Bilo je teško dosta ukomponirati neki umjetnički aspekt jer je to događaj pa sam se koristio filmskom listom ili nabrajalačkim izlaganjem toga dijela videa u kombinaciji sa brzim rezovima, pretapanjima i na dva mjesta sam stavio prijelaz zatamnjenja i odtamnjenja.

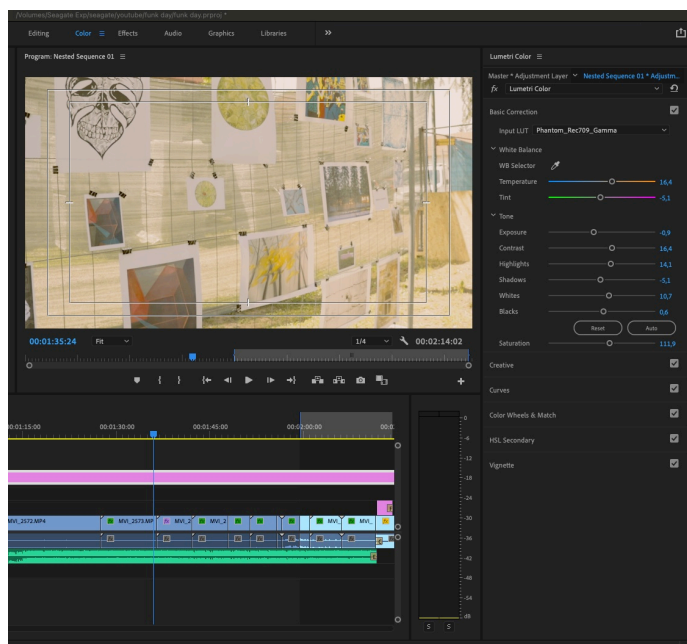
Slika 16 - Plan detalj uključivanja Xlr kabela označava početak

Svaki bend je snimljen sličnom tehnikom, započinje se totalom benda pa postepeno smanjivanje na srednji, blizu i detalj plan kako bi gledatelja više upoznao sa članovima benda i instrumentima koje koriste. Za takve brze reakcije su dobri zoom objektivu gdje se može brzo približiti i odmaknuti od subjekta u ovom slučaju od benda.

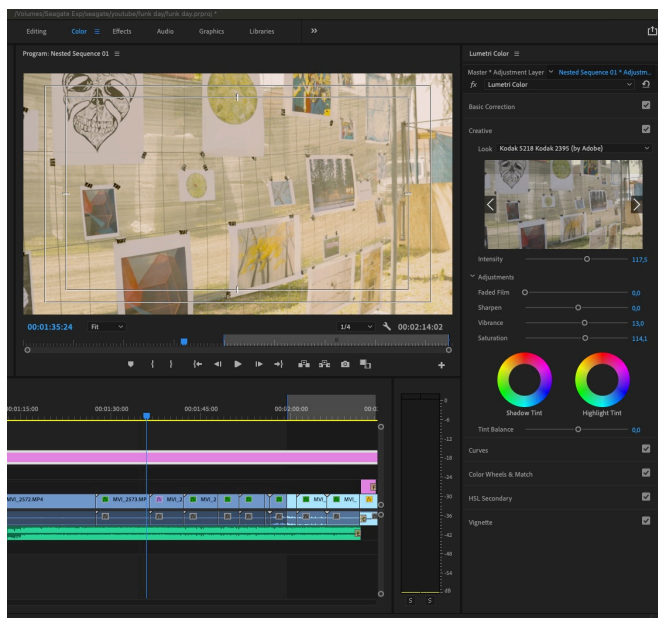
Kod montaže je to zamaskirano brzim prijelazima pa je svaki bend uređivan tako da se prikažu svi članovi benda ne samo iz totala već i iz bližih planova.

7.4. Korekcija boja

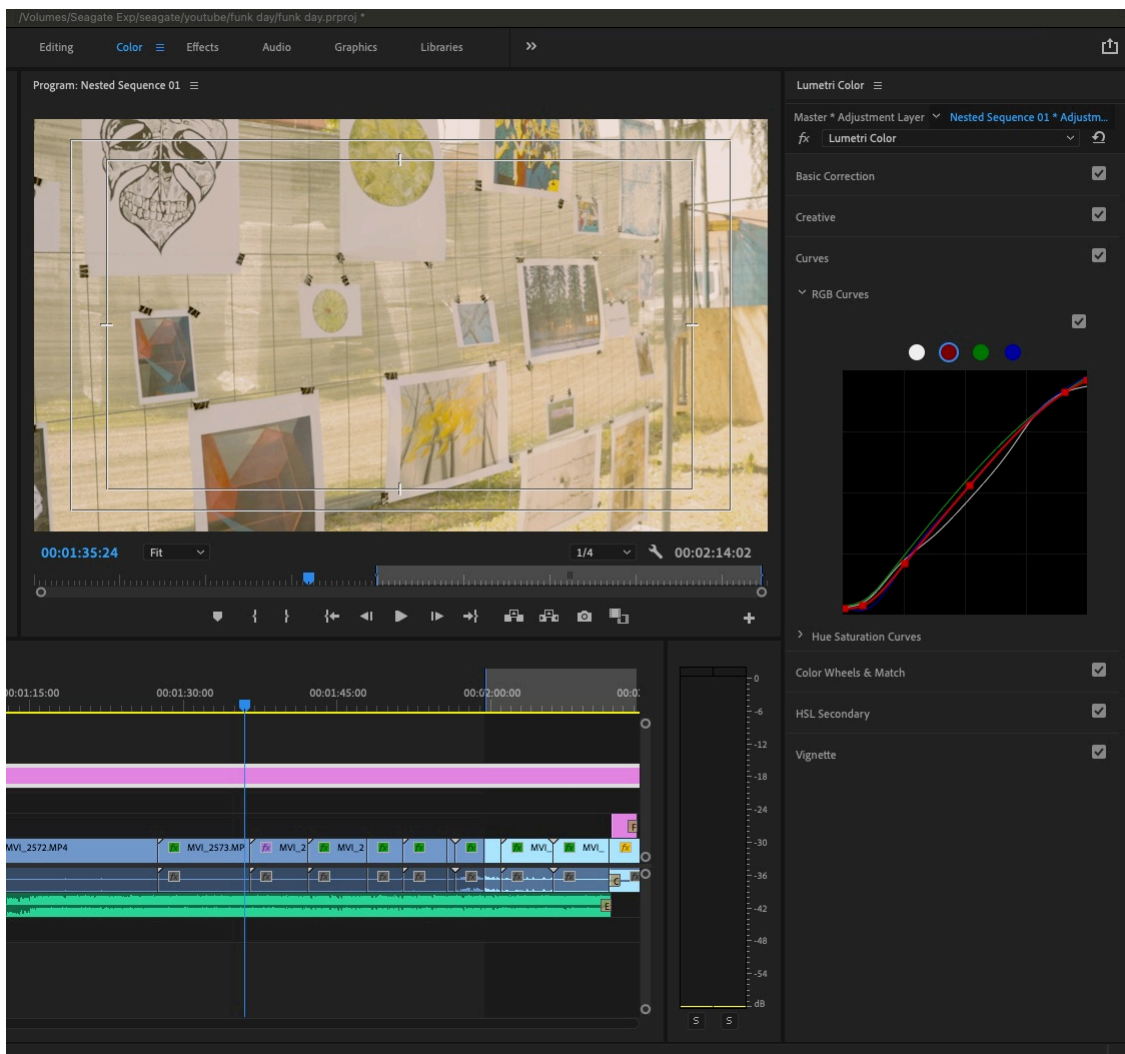
Korekciju boja sam napravio preko adjustment layera iznad cijelog videa. Dio videa ima sličnu korekciju dok dio videa po noći sam morao malo popravljati.

Slika 17 - Prvi postupak mi je bio izabiranje lut-a i klasične gradacije boje u videu

Slika 18 - Drugi postupak je izabiranje izgleda te drugi dio klasične gradacije boja u videu

Slika 19 - Završni postupak kojim sam dodao boje koje su falile i smanjio onih kojih je bilo previše

7.4.1. Što je LUT?

„LUT (Lookup Table) je izraz koji se koristi za opisivanje unaprijed određenog niza brojeva koji pružaju prečac za određeno izračunavanje ili ocjenjivanje boja, LUT pretvara ulazne vrijednosti boje kamere u željene izlazne vrijednosti za finalni produkt“ prema internetskoj stranici studiobinder. [8]

7.5. Finalni produkt

Finalan produkt ili montaža je napravljena tako da daje ritam koji muzika zadaje, u nekim dijelovima brzo, u nekima sporo.

8. Zaključak

Iz ovoga rada se može zaključiti kako su fotografija i video kao medij kojim možemo ne samo prikazati film već i snimiti događaj. Dokazuje kako tehnologija ide naprijed i kako fotoaparati su bili puni opcija dok je danas sve pojednostavljeno i svedeno na par opcija koje su zapravo te sve opcije. Boja je fenomen koji je potaknut svjetlom ili osjećaj koji u mozgu izaziva svjetlost koju emitira neki izvor svjetla (Sunce, žarulja, reflektor, svijeda) ili ju reflektira (odbija) neka površina. Rez se smatra osnovnom i temeljnom montažnom sponom. Riječ je o najizravnijem povezivanju kadrova. Rub posljednjega kvadrata jednoga kadra priljepljuje se uz rub sljedećeg kadra. Rez omogućuje skokovito prikazivanje različitih prostorno i vremenski odvojenih odsječaka fizičke realnosti. Zaključili smo kako bi snimali i fotografirali koncerte, događaje ili bilo šta drugo treba biti uvijek pripremljen na uvjete koje mjesto na kojem se snima nosi, na svjetlost, vrijeme i doba dana.

U Koprivnici, 31. kolovoza 2021.

Sveučilište Sjever

SVEUČILIŠTE
SJEVER

IZJAVA O AUTORSTVU I SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, HRVOJE PERNJAK (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom IZRADA I MONTAŽA VIDEO SPOTA ZA FUNK DAY (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Pernjak Hrvoje
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, HRVOJE PERNJAK (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom IZRADA I MONTAŽA VIDEO SPOTA ZA FUNK DAY (upisati naslov) čiji sam autor/ica.

Student/ica:
(upisati ime i prezime)

Pernjak Hrvoje
(vlastoručni potpis)

9. Literatura

- [1] J. Hedgecoe: Sve o fotografiji i fotografiranju, Mladost, Zagreb, 1980.
- [2] D. Zerjav: Osnove fotografije; foto-priručnik za početnike u fotografiji, Oš Strahoninec, Strahoninec, 2009.
- [3] Vlaho: Fotografija 20. stoljeća
- [4] Digitalna fotografija, s interneta, 31.8.2021. godine
www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=20254#poglavlje51060
- [5] Fotografija, s interneta, 31.8.2021. godine
http://fotografija.grf.unizg.hr/media/download_gallery/7%20Fotografska%20sintaksa.pdf
- [6] A. Peterlić: Osnove teorije filma, Akademija drmaske umjetnosti, Zagreb, 2018.
- [7] H. Turković: Tipovi filmskog izlaganja; prilozi teoriji izlaganja, Hrvatski filmski savez, Zagreb, 2021.
- [8] Što je LUT?, s interneta, 31.8.2021. godine
<https://www.studiobinder.com/blog/what-is-lut/>
- [9] Camera Obscura, s interneta, 31.8.2021. godine
http://www.ddc.hr/galerija/index.php?option=com_content&task=view&id=26&Itemid=9

Popis slika

Slika 1 - Camera Obscura; screenshot.....	4
Slika 2 - U 17. st. pojavile su se prijenosne camere obscure;screenshot.....	4
Slika 3 - Prva fotografija; screenshot.....	5
Slika 4 - prikaz filma; screenshot.....	6
Slika 5 - Primjer analognog i digitalnog fotoaparata:screenshot.....	7
Slika 6 - Primjer koncertne fotografije.....	11
Slika 7- primjer polja dubinske oštine; https://aminaphotosite.wordpress.com/2017/05/31/ekspozicijski-trokut/	15
Slika 8- primjer duge ekspozicije;kada je brzina zatvarača otprilike 30 sekundi; https://aminaphotosite.wordpress.com/2017/05/31/ekspozicijski-trokut/	15
Slika 9- primjer slika za ISO; ako imamo dovoljno prirodne svjetlosti ISO vrijednost se smanjuje; https://aminaphotosite.wordpress.com/2017/05/31/ekspozicijski-trokut/	16
Slika 10 - naslovnica događaja; facebook event.....	26
Slika 11 - Canon EOS 250d s objektivom Canon EFS 18-55mm; fotkano 31.8.2021.....	27
Slika 12 - mikrofona za fotoaparat Rode Videomicro; fotkano 31.8.2021.....	27
Slika 13 - objektiv Canon „Nifty fifty“; fotkano 31.8.2021.....	28
Slika 14- Prikaz programa Adobe Premiere Pro CC 2021; screenshot.....	28
Slika 15 - Primjer prijelaza na sljedeći kadar pomoću pretapanja; screenshot.....	29
Slika 16 - Plan detalj uključivanja Xlr kabla označava početak ; screenshot.....	30
Slika 17 - Prvi postupak mi je bio izabiranje lut-a i klasične gradacije boje u videu; screenshot.....	31
Slika 18 - Drugi postupak je izabiranje izgleda te drugi dio klasične gradacije boja u videu; screenshot.....	31
Slika 19 - Završni postupak kojim sam dodao boje koje su falile i smanjio onih kojih je bilo previše; screenshot.....	32

